

دوغولماميش چوبان لارين ده ينه يى

سئى(شعر) توپلوسو:

ائلهان تورك(تانھو)

يای – گۈز

1389

<http://turuz.com/book/title/>

Leverequrdlar.1980@gmail.com

Leverequrdlar.blogfa.com

دوغولماميش چوبان لارين ده ينه يى

سئى(شعر) توپلوسو:

ائلهان تورك(تانهو)

يابىنلايان: توروز سايتى

دوزه كچى: تانسو قىزىلچافرمانلى(قىزىلچامروانلى)

تايپ: چئچئن چىچك شئھى

صفحه دوزنلىسى: جانسو توركمن

گرافىست:

بىچىمى: رقۇى

تىراژ:

بىرىنجى چاپ:

شابك:

دهير:

<http://turuz.com/book/title/>

Leverequrdlar.1980@gmail.com

Leverequrdlar.blogfa.com

يائى - گوز

1389

اون سؤز يئرينه

اون سؤز دئيلسەدە اوخوناجاق بو يازيلارين اوغرонدا قىسساجيق آچىقلايىش وئرمەيىمىز گركىرىدى. ايتىرنىدە يازيلاجاق بو يازيلارى ايللر ائنجهدن، باشقى يازيلاريلا آز چوخ او اوز بو اوز، مجوز آلينماق اوچون «يايسنجى» لارا تاپىشىرىمىشدىق. يايسنجى لارين يالنىز «سعيد بى موغانلى» دان سونرا، قالانى ايلقارسىز، يالانچى، فيرىلداقچى چىخىبدا ايللر بويو منى ده دىئيل، اينانجىمىزى، گووتجىمىزى آسىلى ساخلايدىلار.

اۆزتى، بو يازيلارдан ائنجه «سۇيچى اسىدىرن كولكىلر»، «كۈچ»، «مېڭىزك قوزو» آدینلى اوج جىلد كىتاب يامىشدىق. ياخلاشىق اىكى ايل يارىم بوندان قاباق ايسە «اوزاي مأمورلارى» آدینلى بىر رومانىن «نشر مينا» ياسارىدان مجوزى آلينمىش اولموشدو. يازىقلار اولسون اونو بوگونه دك يايماق اولاناغىنا يىيه اولمامىشىق. آنيمسادىلمالىدىر كىتابىن يايلىماماسى يالنىزجا مالى نىنلىرىن آسىلىدىر.

همشه منىم اوچون گرچك بىر دوشونداش اولان «كريم بى چاىچى» آرخاداشيملا گنهشدىكىدىن سونرا، بو يازيلارى، آيرىجا كىتابلارلا بىرىلىكىدە، اعتمادسىز آداملارين اليه دوشدو يوندن دولايى، اۆز اليمىزله سانال دونيادا، اينتىرىنىشلى يايماق قرارينا گلدىك. ائنجهلىك لە «توروز» سايىتى، «ايشىق» سايىتى، هابئلە باشقى سانال آلانلاردا يايديغىمىز كىتابلار بونلارдан اولوشموشدو: «قان گولورم!»، «قارانلىشىق»، «نمەمنە»، «قانقىلانقىشۇ دۆنیا»، «باشكىندىن كالاوالارى»، «بوغاناق سؤيود اورەيىنده».

ھەللىيە «توروز» سايىتىندا سارىدان يايلىدەيىمىز كىتابلار بونلار اولمالىدىر: «باخىش ايتىگىنده»، «بىر قانادلىق آجىغىم وار»، «دوغولمامىش چوبانلارين دەينە يى»، «اولايسىز آنلاملار»، «قودورقۇن لىذت».

سونلوقدا، اۆزلىكىلە «توروز» سايىتىن سايقىلى سورو ملوسو «حسن بى هادى» دن، بو فورصتى بىزلىر ياراتدىغى اوچون چوخ چوخلۇ تشىكىور ائدىرم. يىنىدىن سايىن «كريم بى چاىچى» يائىستكلى «تىلناز بەيىم زنگانلى» يائىزلى سايقىلارىمى بىلىدىرىم بو يولدا منه ياردىمچى اولوب اللرىندىن گلەنى اسىر گەمەدىلر. اوغورلۇ اولسونلار! هابئلە؛ «يوسوف اوغلو» ندان، آيرى دوشونداشلارдан، باشقاسى تانىيىب تانىمادىغىم، بوتون تورك اويقارلىغى يولوندا چالىشانلارдан اورك دولوسو تشىكىور ائدرەك آردىجا گىرىيىز دوشونجهلر، اىستكلى حالالىنىز اولسون دئىيرم!

چوخ سايقىلارلا «ائلهان تورك - تانھو» / 1395 آذرآىي

دوغولماميش چوبانلارين دهينه يى

مىن دىشى قوردون اوزگورلو يونه آندى اىچن

شعر بير آچاردى

ايچ آچارين ايتيرنلره

ياپاي (قوندارما) شاعيرلره.

*****

سۇئى

اۋزو مله يانشاما غىدى

آغزىمدا قان ياوانيغىنا باتمىش چئرك

دېدەر كن بوغازىمى

پوک اولدۇ قوتىسال سۇو سەمك!

سۇئى: شعر

*****

شاعيره آتدىغىم باخىش

داشا يوخ

يالاواج قالخانينا دهين او خودو

سۇگىيە درىن بىر يارا ووردوم

دانلادىم قىرمىزى دون شاعيرلىرىنى!

*****

اولوملو گولوش لر

سۇينجى شاعيرلىيە

شاعيرلىيى اينجه دانىشماغا مەحکوم ائدىر

بۈرقۇنلۇق سۇگىسىل دانىشىغى

قارقىشا مەحکوم ائدىر.

*****

اولوب آذربايجان، آداخلىم قاراسى ئىنيمده

ھر ھو ووردا(آندا) ئۆيرندييىمى اۋزوندە او نو دوب گىڭىر كەن من شاعيرم

آزى، ھو وورلارا بور جلو دەيىلم

من شاعيرم

شاشدىرجى بوينوز آغرييلارى اور گەنبىپ او نوتىماگى اۋيرنميىشم!

*****

دئىيرلر شاعير او تانجاقدىر

او تانماق اولومون نەيىنه ياراشىر؟

او ايچىتىدىيى هؤورو شىنە بايدا سىندان اسرەنير

شاعیر اۇز اىلقارىندان او تانىر.

*****

يارادان آدىنلا

سۇئى(شعر)

آى يابانجى عدالت!

قاھ - قاھ اىپلىز گولوشو پىنلەدىم سىنان من لىيىنه

يئىنەمى دئمەيىرسن، دفترلره بوكولوش سۇو گىسىن؟

دئمەيىرسن تونبەتون دفترلره قورتولوش شعيرىن؟

پىن: قاخىنج، شىمات

*****

اولو اينسانلار،

ات تورپاقدان يارانمىش، سانكى

اولولارا ياغماق سوچدور، اولا ركى؟!

كىندرىيندە بوز ياشابان ئەليمىز

چايلاق قوموندان يارانمىش، كالاھدى.

*****

چىلىسلىيى سنه

شاعيرلىسى منه

تانرى گوداز وئردى بىزه

چال، چالاق... آتا...

چوروده ك، بو چاشقين دونيانى.

*****

دوغولماميش اولولر

نه دوغولوب لار

نه اولوبلر

ياشايىشى اشىيدن

ياشار دؤيوشن اولولر.

*****

اڭلخانىقسا

يوخ يوردويموز، اوزگەلىك بىنى ايىك

دومان شاعيرينين اود ياشينا

قيورىم - قيورىم قادا گلسىن

شعر گلمەسىن

گېچىردىگى گونلردن ياردىمدا

يارا گلسىن

سۇز دئىير گلمەسىن.

بوشلۇغا بىر يول بو كۈرپە دوماندان اولسون

دېلەيى تانرى بوياق

گوماندان اولسون

او مودو وار

اورەيى بوراندان اولسون

بئيلە وارلىغى سئوير، گلمەسىن.

اسكىلسە، نه اولار كولو توزدان دا

سۇگىلىسى يولوندا

يازىر اواد ياشىن:

-بو يولا، او سوچ گئدير، گلمەسىن.

*****

تامو سۇگى لايلاسىندا، سئزىلير

هردن ائله بىلirim

سۇي سوچ، اىسلام حاراملادان قودوز چالغى دىر

سۇي گىركى سىرتىق اولسون

يازقى لاريم او تانجا قد يير

منله سؤى آراسيندا نيفرت داغىلما ياندىير

آنjac ندن، كسىن ايستكلىمييز، بير بيرينه جالانير؟

*****

آرامىزدا يولداشلىق سانان لار

شولىزىنمه لر

سۇ گىمىز شعرىن، يېتىكلىيە سؤى او خويان لار

شعرىن گۈزىلىيى بودور؟

مىنتتىن چىن او خويور

بو دەيرە،

كتاب آديندا يالنىز بير محرابىن وار،

سۇى! گۈزىلىيىن مىنتتىن چىكىپ او خويان لار

خىلت دئىلسىن هر كۆكسدن آتلاناسان

ساغۇ كىمى ياسدا

دوغوم - تويدا ماھنى بانلا ياسان

شعر اۋز سۇيىلە يەنى كىمىلىكىدە اۋز من

قاچاق سايغى دى

سۇى!

اۇز سۇيىلەدىيىن، قاچاق سايغىسان!

يېتىك: كنجكاو

*****

شاعيرين ياراشىغى آغلاماق

قانلى نىن آندى يانماماق

قان تؤكمك، اولومه حلال، يالنىز

واخت كورلاماق

دللىيە حلال، يالنىز

بىز لرەسە،

بىر جە

آماجىسىزلىق، ايندىنин، دىنجلى، تومارىدى.

*****

داها، وئرگى لرە، يوخ!

يىتنەك - باشاراتا سىچىلن لرە اينامىم وار

داها شاعيرلىلەدە بۇلۇشدومن

بابانجى دوشن سۈزجو كىلر منه سووخا يېتىشىدى

بىليرم،

اوزگه تومدان يارانميش يازيم دا آجى اولا جاق

شيره سى اولسادا، آغاج بىتى بالى اولا جاق

دیدرگىنلىيمىز دوشونگو (ايلهام) قىزيمىشسا

فرسيزيمىش

فرسيزيمىش

فرسيز...

چوبانلىغىمىزدا ائلىمین قارقىشى يىمىش.

*****

شپەلەندىسى دورومدا، آلوو دونوخوب

يىخىلان هئىكلىنه آلىشمادى يئر

قالمادى كولەيى كورەينە شلەلەنميش سۈيچىسو (شاعيرى)

او توروب داغلارى باشىندا سو سىسون

نه لېلىسى، نه مجنونو

اورەيى يارالى سۈيىنچەلرین.

بىكلىيىمن، گنجىلييدك جىناتىتە گلمىشدىم

گنجىلىكىن آرا ياشادك، عىيادتە گمىشدىم

دوغاسىندا، آرانى سوساجاغىدى داغلار

آمما قو جا چاغيمدا

بير سون دونيانى گئرموش بو دونياليدان

سۆز ائشىتمە يە، قىزمىشدىم

يئته دينمەدى داغلار

دینه بىلمەدى قوشلارى

دینمزدى كول - كوسلارى.

*****

شعر يا شعرىدى

يادا نمنەمهندى

شعر يارقىچ(داور) ايستمز

اورك ايستر

بيزيم ياد اوزايمىز دا؟

شاعيرلىك ايستمز

بيزيم اوزايمىزدا

يادجىل او يقارلىقدا

شاعيرلىك، آغزينا نه گلدى دانىش، يانى.

*****

چوبانىن ايلكىدە هاواسى تانىنمالى

ایکینجى باغىرینا باسىب چالان قوپوز - دەينە بى

سونرا دويغولارى

سوندا دوشونجهسى تانىن - مالى

ايلىكىدە دويغوم آنىب، ياشادىغىم منشوردان سوزولۇن چاغى

بو زامان دوشونجه اولا - اولمايا.

*****

«آرپا چايى» نا قاتدىغىن قانىنى

ائىلدن سوزمه يېڭىدىن، سەن آى، خان چوبان

بلكە سەنين سارايىن تىكىلمەميش اوچوغۇيدو

بلكە سەن اويناتدىغىن قىز...

مانىنىي ايشگىل لىردىن آخтарاجاھىدىن

بىزى كىدرىن نىسگىلىنىن

شەھوتىن نىسگىلىنىن

قوردونا وئرمە يېڭىدىن، سەن آى، خان چوبان!

*****

ياپاى ليغىمiz

چكىمىي اولمايان گۈزە بىن اوستە

ياپىشماغا تىكىلىن ساراى بىزرىدى

زور سیاستى

بئله تملين اوسته گرک چكىمى زورلايان اوتورسون

تورپاغا يايپىشدىرىماغا

يوخسا، اوچوب گۇيلره پارتلاياجاقدى

چوبانلىغىمиз.

*****

باخينيز منه

گۈرسونوز نە گۈزلم؟

اثلر آى چكىلىپ

قارانلىق چىخىب!

خانىمجليل چوبان، اينسىلەين قىزلار

ايچىندن قوخويور.

*****

چوبانىن بىكلىسىنە گئرى دۇنوشو

يانى هيس وورموش قارانلىق تاواندان

آغچىنىلىغا آسلامىغا

بىز تاوانلاردا يووا سالان سئرچەلرە

پىرپىزىندان آسلامىتىپ اولمك دوشور ھلە.

*****

سین شاعيرلیسین باشکندى بئینین

منیم سوزمه دیسم اونلم لرین (نیدا) باشکندى

لاپدانلارین اوره بى

قاچقين سؤيچولرین (شاعيرلرین)

شاعيرلیسین باشکندى، فيريتالار!

*****

سۇيوازدىرىمە

سۇي سوزدورن قىزدى

سرى سن!

بو قاشقا قىزى.

*****

گلىرم مئىدن اىچم من

ھئى دئىبھەيدىن اىچم من

- شاعيرلیيە ايانجىن يوخ، شعر دئمە! -

ايچرىمدن سىسلەنيلير بىردىن

- اۋلۇكم ايانجىندا

سۇيىلە سۇيچویە آنلام يېرى يوخدور! - دئىيرم

قىيىسىلىمىش دويغولا رىمدان باشقا

نه يە دئىيم ياشاييرام؟

آليرسىزىمى اليمدن بو حاققىمى دا

نه يې گۈزلىم ياشاييرام؟

يازدىقلارىم، سىز قىشقىردىغىنiniz اوراندىر(نىدا) ائله

من، شعر دئيلەندىن، گىرىپىنىمى چوخدان آلمىشام

يانسىلايىش (تقلید) اركىنلىكىن باداغىدىر

يانسىلايىرامسا

اوچقۇنلۇغوم قانادسىزلىغا مەحکوم اولور

اۆز آنمازلىغىم سرتەنیر.

*****

اۆزومۇ اۋىيەندە

كىندلى ياشاما غىما دؤنۇش اوچون يول قويىمادىم قالا

آه بۇ آهدان

آه بۇ اوزونتۇدن

آه، اۆزلىرى، بۇ سوچدان

معصومىيەتىمى اليمدن آلان

سوچسوزلۇغودو

آنام دئمیشىدى يازىق:

- حاققىمىزى آلماق بىزه دوشمور! -

دونىانىن ياماڭى

منى قاخىنج لارا قويان خيانىچى قىناق، شاعيرىدى

يارانىشدان يادلىغىمى بىلدىرن، شاعيرىدى

آه بو سوچدان

آه بو دينىم گوموندان

ـــــ

*****

دوموڭلرى قىز

قىسىر مەھلرى موبایل

آه مىرڭك سۇيچولرىن

أۋكسوز اوشاقلىغىندان

آه بالادان چىخان فلسفةلرىن

نايئتىر، لهوره قوزولا رينا

ـــــ

صلوات!

اوشاق اولوب

تامودان آنانالارين قورويا ييلمهين

دیدرگین لىين اوچماغ قوشلارينا!

*****

دونيانين هانسى ياماغى شعردنى؟

آنجاخ سينيق - سالخاغا يamac سالانلار

лаг - لاغ، شاهوو! شاعيرلىدى

منيم كىمى

گرچە يى آشيرى دورومدا امن لر

ايچلىرىنин قوتورلوغونو آجونلارا(دونيالارا) تۈكىن لر!

تزه كدن

كند اوشاقلارينا آzman بوغاز توستو اينام چىخىر

بو قىز آغا جىندان يىخىلىميش

باتلاقدا بىتىشن بىچ لىردىن سىڭارئت ده چىخمىر!

*****

ائلىن آنمازلىقى

بىزىم

شاعيريانالىقلارين سوچودور

يو خسا بىز ھامىمېز

ایلک اینسانین دوشونلری، بىر نفرىكى

من، قىزىمى ئوز اوغلو ما وئرەجگم

اولدو كجه چو خالماڭى يوخ

دوغولدو قجا بىر گە اولماغىمى ايسته يىرم!

*****

دلى فيلسوفلار

مندە ياشايان آجىنو شىنە يىشە(عصيانا) چۈندىرىدىنىز

ياراقلار

ياغىريما بىر چاناق ايستى قان قوسون

ديرىمى او مودسوز ائله يىن سؤى لر

گۆركول(ادبى) چىشىدلرىن

شپە، درە - تېلىرىنده شاخلاتىپ سىندىرىرىسىنىز

گلين چئشىت، قارا يازىمى تاپىن

منى، تلهسيك گۈйلۈمە ياپىن.

*****

دئمىشدىن، سئۇ- سەن منى سئۇ

شاعير ده اولارام دئسن

يوخ داها،

بازاريندا منيم ساتديق آيمازلىغىم يوخ

سن ايليز او تكملىسى

كوسوش ايلقاريسان

اوغلان - قىز پول!

وارلىقلى لار

بئجردىيى كىمى او بىناتدى سنى!

*****

رومانتىك ياساچى لار يازاريندان

او خويوردوم ايندى سؤيو

بىر گولوش سلنى اوپوت وئردى سانكى:

- ياشايىش هوورودو - آندى!

- نه آنلامى دير؟ - سوردوم - اونلم(نيدا) خانىم!

- او هووردا دريندن دويولان

بوتون فلسنهلر، بو شلوق سوسورو نون نقشىدى.

*****

دونيا

هاچان گلىشمكىدىن قودورا

بو گونون آيغىنلىغىنداندى

ماغيل آختاريش جيغىرلارى

چكىلدىم زول ايشيقلا라

سن اريندنده اورهك كونزلىين

اولادىم باشى توولانان شاعيرلرين

يالان داشماغانى!

*****

بەھ،

سۇيۇن سوچو آزدى دۇنگەدن؟

سۇي شاعير!

بىر گون سۇي اولوب

تىئىيمه آجاجاقسان!

*****

ھەبە كىلىمەدى دىلىنىدىن

آىباتان قاپىسىندان آسلامىش ارلىرىمىز

نه اولدو بە شەھىدلەرىمىزدىن

بىتمز چىچك لە شاخلىق

اولمايا هاوالاردا كورلاندىلار؟

بئله بالمى آغلار «اورمو» اوزوم

داها بالمى آغلار آرى لار؟

كۈرپە دوداقلاردا يانان بىغلارارا چاخىر آغلارمى اوزوم؟

ملرتى لر ايچىنده نە يە تاپىشسىن مىژىڭ قوزۇ - سۇيىلر

ھېچ ايندن بئله، يوردوم قوچاق آغلار؟

*****

هر كدر من اوچون اوغوردو

ياراتدىغى نىفرتلى يازىش، شعر اولسا

سندن اوج آلماغى قويدوم قالا،

قارقىشىمدا شعر پارتلايا؛

شاعيرلىك!

شاعيرلىك آختارماقدان

اركىنلىسىمىزى دوستاغا سالىرىق

بوتون اىستكلىرىم بو او خولدان

او شاقلىغىمین عادىسىزلىينه دئۇنوشدو.

*****

شاعيرلىسىمە شىشىمە گۈلۈمىسل

شاعيرلىيە يالنىز بىرى شىشى بىلر

اودا شاعير دلى دى

شاعيرلىيىمه شىشمه گولومسن

بيراخىلان شاعيرلىيىم باغىشلانماز

شاعيرلىك شىئطان تاماھيدى

شاعيرلىيى ئوزوندن باشقابيرىسى دادانماز.

*****

زولوم چوخالدىقجا

شاعير آلىز دا چوخالىر

آنjacق شاعير يازىقلار بىلنمەيىر

آتوم يارانىرىدى اينسانلىق داغىلا

اوخ ياراناندا اينسانلىق يارانماغا گلىرىدى

آتوم ياراناندان داغىلماغا گىدىرى

آتوم عصرى، آتوم عصرى...

هئى آتوم عصرى!

آتوم لايلاسى اومان يازىق شاعيرلى!

هاردان آلاق

سېزى بودارلايان اوزاى قودوزلارىنى؟

*****

او مودون او لماماغى دوشونجه دوزه لدير

دو شونجه اينسان تانييير

شاعيرلىك دوستاغىندان اوغورلا دىغىم پاسلى بومبالار!

شەھلىيىمە پارتلاماساز،

گۈرۈشە جە يېك يېنى لىيە!

*****

«سودلو قويون سوروندن چىخماز!»

يا خشى كىشىنى،

اۋز ائلى اۋز گە سىيندن قاباق تانيماز

ائىل او غلو ائلينه بنزه مەسە

ائىينىن چۈللرىنى، چۈللرىنىدە كى لره بنزىر

ائىلدىن ائل او غلۇنا سو و خا قالميش

بىر جە نىسگىلدى، كى دردى سە

ائىل او غلو يىيە سىزدى، اۋز وارينا ايسە!

*****

يابانجى سار ماشىق او تلايىپ

دى ليجه تمه تو تان، املىك سۇي لرىمىز

قارىشقا لار قىچىندان

آرى - ڪپنگىلر قانادىندان

يارادىب اليفبا

يازاجاگام داشلارا اينسانلىق دىلىنдин.

*****

بىزىم يورد - اولكەمېزدە

اوزلۇق، قارانلىق قاراسىنادى

يارا سيناودى

قوى اولوس اولوم، اوزلۇغونا شاعير!

قورخورام

قادايانا، بلکە تلهسمىك ياخشى؟

*****

بىليملىرى دوشلىرى آشدى

سانكى سئودا

هله منىم يىتىرمەميش آغلامىمىدى

بىز ارلەر بوغاناق دون گىتىر

باستانى گۈزل!

وورغۇنلار عىبرتى سئومز

نفس ورينه چكىر سئو گىسىنده دوش اورەييمىز

شاعیر بى! منى قىزلى سۇيىوندە ايسە

قىزلار سۇيىوندە، او خومادىن.

*****

سيراوى اينسانلار

شاعيردىن وورغۇندۇرلار

سۇمەدىكىلرى آلدېقلارىيلا

اوغۇرلو كىچىنېر اونلار

سۇدىگىنەن باشقاسىنى سۇمە يە

جان وئرير، جان وئر شاعير

سۇزۇندەن ايلەم بىتمەسە

اۋۇزۇندەن اولگۇ تۈرەنمەسە

نىيلەنر شاعير؟

*****

شوشه او زوندە شاشمىش توزو پوز

اۋز هو ووندا آديمى سىنيق ياز

بىراخما كولك قايナغى سىلسىن

اۋزومو يوخ قىلىق ياز.

قارشىمدا چكىلەن اوزۇن تانىقلار دوزلرىن دوزودور

قىراقدا

كوللار تۈزۈنە يئريشمى

كۈكىدىن قارىشىق ياز.

بوشلوقدا آزان سونومو

ايلىكىدىن اوچوق يالانىن دومانى

آرا ياشىمى

دېدرگىنلىكىدىن نىڭ

جهنم مودوما سارماشىق ياز.

سۇڭىدىن دول سوسور

كولدە ئۆزىلمە بنزىر

اورەيىم سىنىغىن

يئتىيم اوشاقلارين گۈزىاشىيلا تىك

كىدرلىر ياشا يىشىنин شعىرىنە

دلى قافىھەسىزلىسى، ياراشىق ياز.

هوو: آغىزدان(بوردا) نفسلە چىخان بوغ

*****

اينسانى قىز

اينسان سودور

اوره بى، يئملى، باليقلى دىزى

اوره بى، «بىر مودا موڭلۇڭ»لى دىزى

اولىكى، عوصىيان دوغان سۇى لرىن

يوخو- اوره يىنه اوران گلن

باشىندان چالىنمىش دويغولاريمدى؟

*****

دوشىل يولداشلىغىم سن ايلە

ايلاهامدان گۈرەيدى

دونيا چالىشىغىم بىر سئزىنلىك دانىشماقدان اوئرىيىدى

او خوا!

سنى دانلاغىمدان بىراخىم، شعر!

يانىقلىق ايلردىن اونودولان قلىپىر.

*****

بوى لار يئرىنده

آلپ – ارهنلر ده ييشيلىب بير جه

ايisan بو دونيادا مەكىمدور ئىنى ئەسىن ئىندىن گلنى باشقا آچونلاردا

بلكە ياراتماق اولمايماجاق

نه بللى

تامو گودازىم بو شن مودلارين بو دونياسى اولمايماجاق

من اوخوماقي - يىرىمى قوربان كىسىم

او دونيادا

ماھنيلاريم سئيون، «افلاطون» خان قوشماجاق.

*****

هېچ شعرىن وارلىغى يوخوموش

ياندىغىن سۆزلىرىن نىسگىل قابىغىندا

دويغۇنو، بوروشوق كن يومشاق سۆزلىرده سۆى(شعر) دئىرسىن

دويقون

اسىر سۆزجوك لر قابىندا تو تقون

اسىر آغلايىب قودوران

قودوروب جوشدوران

شعرین تانیمی يو خوموش

تаниمی اولمايان گای، اولماقدا يو خوموش.

*****

ياديندامى كنچن ايل؛

كولك تومورجوغوندا بوغدو فرينى، باغلاريميز؟!

سانكى «جراييل» ين

گئگساوين (وحى) آغزىندا بوغدو يالاوا جلاريميز

آه، آغلادى، اؤز ديلين... يوخ! شعرين ديلين بزه ين

«حافيط» ين آشقين كولتدن بوغولان شعرى

بئينىنده بوغدو شعرىنى آيدىن شاعيرلىمиз - ين

شاعيرين يولو

كىچىك نىسگىلدن يئكەسىنە يېتىر مەيىميش

آه، كولك تومورجوغوندا بوغدو فرينى، باغلاريميز!

*****

اوزولموش

آنjac هىبە يورقۇنلۇغۇم گلىر

زهلم

هانسى گەن دە هاوا

آغان قاناديم يانديرسا

ياغيم ائى

قابدا دارا چكيلميش شعر!

*****

سياستجبل

يامان اؤدون، يالان ايينهسى ايله

اولوسون مايماق داماريندان سو خور

شاعير

موتلولوغو

گرچك ايينهسيندە

ائلين پوزوق دامارينا ووراسي گوجو

قورخونجودورا!

ياراغينى قلم قوسموش

سياستجبل!

فره لله يى

بومبان يىلى سيندира بىلمز.

*****

ان قورخونجولو

قارقىشا وورولماق

يئنه انگۇو انگىنە سالىر منى سۇى

سۇوسە!

هئى سۇو - سۇوسە

هئى سۇى، سۇوسە!

*****

سوردووم:

-كدرخان!

أوهىنمه يە، بىز نىيە بە؟

قيرجاندى:

- بە شاعيردن

يئكە كول تې؟

*****

شاعير

يورولماينجا

اۋزو كىمى سۈزجو كىلدەن

گەدیرم

گوز با غيندا قزله

گۆزۈم دوشموش

او چاغدا بير خزله.

*****

لای لایي دئيل بو سؤيوموز

يازاردان «اود كلن» لانميش

قولتوق اييسى دير

لای لایي دئيل سؤيوموز

آجى ديل

يارپاق اوستن، باللانميش.

*****

بئينلى كيمسه آرقوت(قوتسال) سئرين لرین

سۆز ائله مز آينى دوشون لرین

بير باخיש، آيدير

آيلين دالىندان

او آنريدان بو تايى ياشايير

شاعير.

من تانرى اولسايدىم، اۇزومو ياراتمازدىم

كۈكەن شاعير آدیندا وارلىغى، وارلىغا يول وئرمىزدىم

بىر گۆز قىرپىمىندا يوخ هئى

بلكەدە دونيا بىزدن او تانىر

بىز كېرىيىك چالىب اونو گۇرمەين چاغ اولا يلارى سالىر

بو باخىش ايتىگىنده.

ائىلەندەن سنه بىر آرخاداش وارسا، او دا دىلىندىر

مايماقلارين بورجونا اولن شاعير!

نه دؤنوبىسن اۇزوندىن، يوردوندان؟

ايىسانلىغى آتىيان

أۇزگەلدەن كېمىيى(كىمىنى) آختارىرسان؟

*****

سور توڭىك اوزوم، جىن توپورجه يى اىلە يو يولودور

آجى دىلىم مىن ياندان

گرچىك آنرىيدان

شاعيرلىسىم جىن لر دلىلىسى

جىن لر گۇورلۇغۇدور

وورغۇن جىنى، ھانكىسى قىز دؤزىر؟

*****

سېرىم

بىلەسىنە چىم بىنىز چىچىك

ائى شاعير بارىش!

سن سئو گىنин

آغلاماق كىمى شوراھين سونو

سونسو!

*****

يورو يورم

تورك دىنگى (سۆزجوك) لىيندە آزمانلاشان «تې گۈز» و بوغماغا

هوركويورم

بىز ايسە بىر آرزى يازاق.

چلنگ - چلنگ، قىزىل سئوينجىلى قىزلاр تاخاجاغام بويىنوا

سن آتىلمىش گىزىشدن قايىداندا توركوم!

بىر گون گله جك گونخان دوغاجاق

اوزونه، گىزلى تاختالاردا يازىلان سؤيلرىمىزىن

كوهده، كرپىچلر جىريغىندا گىزله تىكىم

جىريق يازاقلاردا يازىلان سؤيلرىمى

آغى او خويياجاق

قاراتاختادا ائيره تمن

دونيا ياكىمەين سؤىپچولرى

او شاقلار «شاعير وار!» چىغىراجاق.

*****

بئىنه گلن گلين

سۇي او زودور

سۇي تىنى، او سدان او زاقدىر

بو او زاقلىقدا ياتدىقجا

آرتىق قوش او لماق دو يورام.

*****

او قاناددان بو قانادا قونورام

او قان آتدان بو قان آدا قونورام

اٹلە بىل آجون(دونيا) ائلوب يىنە من سىز

چىركىنلىرىن او زوندە هورولر او مايى گىزله نىب

سلنیندە تانرى ملرتىسى

من سنى

آغلايىش كۆكۈندن ائتمەيىرم، سۇئى!

آغلايىر كەن گۈزو آراز- آن آغلا.

*****

قورخونج، بوغاناق توملارى

قارقىشىملى

اۆزگە دىللى سىزىش

بىر اوراندى

آزمان آنقىرىتىسى

سۇئى بنىز ياشاماق اىستەيىر

توركلىيۇمدە.

*****

دئيرلر فيلسوفسان

آنjac اوزگون ایران اوسيسان

گىجالۇو قوشباز تانيمادى

بابا من بىر سفه مرج قوشويام!

هر داما قونورام

منى فرش تو خوييان قيزلارين

خير خيملى او ووجلاري دا آلدадир

آمما گئجه يارى يوخودان ديسكيننده

بىر دلى كىمى آغىلى اولورام

يوخسادا دونياسين دلى ليكىنده يارادان بىر آنىت يونان كىمى...

من او خودوم

دوغرۇسو هېش زاد اولدوم

كىيم ده او زون گئتسە

ۋئە جىڭم كندلى آتام لىسانسىن سۆيە!

ياشاسىن بىزىم جرهنلىكىدە يومورتالايان بو قوشلارى

چو خدانىدىر قوبوسۇزلامىشدىم

چو خدانىدىر سوسورا قىيھاسىزلا مىشدىم

وار اولسون ھر كىشىنин

آغ بىر چىك سفهلهمه يى

«گوران قىشلاغى» ندا آدینى چىكىمەدىم

بو دوزەنلىكىدە آنجاق ھايىنى چكىرم.

*****

بىر كرهىد،

بىز اوزاي حئيوانلارى اولاق

يوخ!... آمما حئيوانلىقدان دوشورم

ياراسا- ياراسا

هاچانادك حئيواندا ياشاماق؟

اورمان اولماق ايسته يىم

ياريسا- ياريسا.

*****

دومانلى داغلار، اوزاق داغلار، بولانيق داغلار

ها ياخين اولسا دومانىز، دالى اوزاقليق داغلار

داغلار يالمانىز دولو قار، بويام سولدورور تىنيمدىن

نه آغلاماگىم، نه آغلاماگىمدا ايتىرىدىگىم سىسىمىن ياريسىن

قايتارماز منه ياشىل تومان داغلار

ها او خوسامدا اوكسوز ماھنيلارىم داغلار بوجاغىندا.

داغ اوره گىندن داشىب هئرلەنمىشدىم

سېزىن ئولكەنىزە

داغ اوره گىنده قازىلمامىش بىر گور بىزرى

گىزله دين منى

يارانمامىش گىزلىن سايىن

دومانلى داغلار، اوذاق داغلار، بولانىق داغلار

ها ياخىن اولسا دومانىز، دالى اوذاقلۇق داغلار!

*****

قوييون او قدر اولومو چاغىرىپ ازىلسىن ئىلگىن

اولوم، چاغىريشىندان بئزگىن يورو لسون، ئىلگىنىن

سونوجدا اولوم سورگۇنو بىراخا جاق

داها جانىنى آلماغا ارىنه جك

هئچ گلمە يجك

بىلەلىكىن اونودولا جاق

او توبىتۇن روحونو دا كىفسەميش جىمدىيى ايلە بىرر، قوزغۇنلار يئىه جك

مه ير، تىنى (روحو) اىچىنده قالماشىش جىمدىك يئىلسە تو كەنر؟ هە هە هە هە!...

كدر، دىرىي اينسانى يئىيب قورتارانمازا بىز

قوزغۇنلار ائله، عۆمۈرلۈك اونو يئىه جك لر

قوتارمايا جاق، تىنسىل زومار قوتارمايا جاق

جمدەك يئىن قوشلار بو او و سوندان ايشگىلە دالا جاقلار

قوى بئله پىستىكلى لرىن روحۇ هېش تامويا اىسە گىتمەسىن

قوى، سورگون تىنى قوزغۇنلار يېيىب، ياشار قالسىن!

*****

بو ايل ده

قوش قانادينا سىغىنەميش

آمانات باخىشىندان اوتدۇ سانكى

آرزمىم

خىخلانىب قالا جاق

دوشلىيمدە كى

ايىشە جىكى لرىن او جالما غىيندا.

*****

بىز چوخوموز، آلىز دىيلىك

ساير و اوپىرە نمىشىك

باقا قىلما يىرام هېش دوشونە

گۈردو يون سىزدىكى لرىنى بىرده سئومە

مايماق جاسينا او لمازمى

سینانان سئو گىنى بىرده سئومك؟

بوراندا ايتىمىش قارانلىقدا، جىغىر قاز او زونە

هئش جرگه نین آردینا دوشمه.

*****

لالا

لاع گول گيل

گول گيل

آنلاماز لیغین شوشە سى آتاناد كك،

سیاستچى لر آستى بوش،

اوستو بوش يارناق ايچىندن يارناق يارار

قور خاق لار؛

زامان گونشى ديرلر، چاغ ده يىشىلندە بات - چىخ ائدر...

دى دى دى... دىرى دى...

دىرى دىرى دى دى...

لالا... لا، لا، لا، لا يلى لالا...

لالا

لاع گول گيل

گول گيل....

دى دى دى... دىپ دىرى رى...

دىرى دىرى دى دى...

لا لا... لا، لا، لا يلای لاهو، لالای هو...

لای لای هو و و و و و و و...

*****

قارانليق لا ايشيغين آيا غى بيزيم سينير

شعرин فلسفة سؤيلمه يه زامانى داردا اولان كىمى

زاماندا شعرده دارالىر، او زون ايتيرير

من... ياسا گۈرمە مىشىن بىرى!

ياسالى يازى هارا مىمدىر هارام

دوشونجە مىن

گۈودە مىن هاراسى هارا مىمدىر، هارام؟

*****

سانسان، سۆزومۇ ائشىتمەدى يورلە

قوپۇزومۇ وئرين باسىم باغرىما

ايکى گۇنلوڭ ياشى چوخ گۈرور منه

ئىچە من يول وئريم نفس چىكمە يى؛

دونيانىن ياغى سينا؟

*****

شاعير دئدیم يانسان

تونبه تون با تاسان

تامو ديله يينه

گونبه گون چاتاسان.

اوچوب گئتم گونده من

پوزوب گئتم گونده من

گئيده اوچوش بير اولسا

يئرده اوچوش كونده من.

يازار دئيم يازاسان

يازديقدان پارتلا ياسان

ايلدە اعدام بير اولسا

گونده سن چارتلا ياسان.

سون